

Додаток 6
до Інструкції з впровадження
покращення гігієни рук в
закладах охорони здоров'я та
стаціонарних соціально-
медичних установах
(пункт 3 розділу II)

Описання Протоколу оцінки використання засобів для гігієни рук

Запитання	Відповідь
«Що?»	Інструмент моніторингу, що фіксує використання різноманітних засобів для гігієни рук.
«Чому?»	1. З метою визначення базового використання засобів для гігієни рук перед початком реалізації програми. 2. З метою демонстрації процесу зміни вимог до засобів для гігієни рук, опитування слід регулярно повторювати (щонайменше раз на місяць). 3. З метою визначення потреби, що важливо для відділу, який займається закупівлею та планування.
«Коли?»	Спочатку під час базової оцінки, із повторенням один раз на місяць протягом першого року впровадження та кожні 3-4 місяці або в разі необхідності в подальшому.
«Хто?»	Інструмент має використовуватися відділом, який проводить закупівлю.
«Як?»	Використовувати анкетування медичного персоналу.

Протокол оцінки використання засобів для гігієни рук

Даний інструмент це простий шаблон для вимірювання споживання продуктів (наприклад, мила і спиртовмісного антисептику для рук), що пов'язані із реалізацією мультимодальної стратегії покращення гігієни рук. Оцінка використання цих продуктів – опосередкований метод контролю гігієни рук. Отримані показники необхідно використовувати для оцінки впливу в цілому. Вони також надають можливість контролювати необхідний рівень запасів як в короткостроковій, так і в довгостроковій перспективах.

Оцінювання проводить координатор програми з покращення гігієни рук або уповноважений медичний працівник, що працює у відділенні (ординатор або старша медична сестра після проходження інструктажу). Опитувальник складається із двох блоків: I – питання щодо наявних обладнання та засобів для гігієни рук та II – таблиця для оцінки необхідної кількості обладнання і засобів для гігієни рук. Обидва блоки необхідно заповнювати під час перебування в клінічному підрозділі (в безпосередній близькості до точок догляду).

Короткий словник:

ЗОЗ – заклад охорони здоров'я.

ССМУ – стаціонарна соціально-медична установа.

Відділ централізованих закупок – структурний підрозділ ЗОЗ/ССМУ або окрема структурна одиниця, що збирає потребу та здійснює закупки для ЗОЗ/ССМУ.

Спиртовмісний антисептик для рук – спиртовмісний засіб (рідина, гель або піна), що застосовується для нанесення на шкіру рук з метою знищення мікроорганізмів.

Гігієнічна обробка рук – обробка рук спиртовмісним антисептиком для рук.

Миття рук – миття рук з милом та водою.

Підрозділ ЗОЗ/ССМУ – частина закладу, що надає окремий вид допомоги пацієнтам.

Палата/бокс/кімната – найменша частина ЗОЗ/ССМУ, що використовується для надання допомоги окремому пацієнту, групі або категорії пацієнтів.

Метод збору даних і область, в якій вони збираються (наприклад, оцінювання на рівні ЗОЗ/ССМУ, підрозділу або палати), не повинні змінюватися, аби дані були співставні.

Найпростіший метод збору даних – перегляд форм замовлення або доставки вибраного продукту, які отримані у тендерному комітеті або в уповноваженої особи. В якості альтернативи інформація може бути отримана у працівника ЗОЗ/ССМУ/підрозділу, який відповідальний за розподіл засобів для гігієни рук.

Оцінку використання необхідно повторювати в кінці кожного місяця в перший рік впровадження та, щонайменше, щоквартально в подальшому. Крім того, графік оцінювань можна коригувати у відповідності до графіку проведення закупок або доставок. Таблиця для збору інформації, що наведена у цьому Протоколі, дає можливість записувати дані щомісячно протягом шести місяців. Нова форма має бути заповнена на кожні шість місяців. Якщо дані за один із місяців недоступні, необхідно вводити сумарні дані, що відповідають більш тривалим періодам (наприклад, два або три місяці). Такий підхід дозволить розробити довготривалий план стійких закупівель і моніторингу використання.

Розрахунок використання, що проведений спираючись на дані закупівельних або видаткових форм, повинен враховувати кількість засобів, які залишаються на складі. Необхідно пам'ятати, що для правильного визначення використаних засобів, від отриманої при підрахунках суми слід відняти залишки. Також обов'язково необхідно перевірити, чи відповідає сума використаних засобів і засобів, що залишаються на складі, сумі, яка вказана в закупівельних або видаткових формах.

При використанні різних засобів для гігієни рук (наприклад, спиртовмісні антисептики для рук із різним складом) необхідно заповнювати звітну форму окремо для кожного з них. У випадках, коли один і той же засіб постачався в різних об'ємах (наприклад, на початку року фасувався по 100 мл в кишеньковій пляшечці, а потім – по 125 мл), необхідно заповнити Протокол повторно, із вказанням кількості засобу в літрах та не враховувати тару, в якій він постачався.

Будь-які зміни в кількості медичного персоналу або ліжок мають бути зазначені і враховані. В разі залучення нової палати, проведення капітального ремонту із перепрофілюванням або відкриття відділення – провести базове оцінювання та проводити подальший моніторинг.

Зворотній зв'язок:

в кінці шестимісячного періоду використання засобу необхідно сформувати звіти по кожному підрозділу і по ЗОЗ/ССМУ в цілому та направити всім зацікавленим сторонам;

Продовження додатку 6

тенденція до підвищення використання свідчить про успіх програми з покращення гігієни рук;

статистично сталі результати або тенденції до зниження мають бути досконало проаналізовані та прийнятий план дій для покращення результатів.

I. Загальні запитання:

1. Чи наявний відділ централізованих закупок?

- ☐ так
- ☐ ні

2. Як часто збирається потреба в засобах для гігієни рук?

- ☐ щомісяця
- ☐ щоквартально
- ☐ кожні півроку
- ☐ нерегулярно
- ☐ інше (вписати): _____

3. Опис процесу замовлення, закупки та розподілу засобу для гігієни рук в ЗОЗ/ССМУ/підрозділі із обов'язковим зазначенням часового інтервалу між замовленням, доставкою і початком розподілу та персоналу, який відповідальний за кожну задачу в процесі.

Продовження додатку 6

II. Протокол по визначенню використання засобів для гігієни рук.

1. Назва ЗОЗ/ССМУ:

2. П.І.Б. координатора програми з покращення гігієни рук:

3. Період проведення (вказати чіткий шестимісячний інтервал):

4. Оцінювання проводиться відносно:

- ☐ ЗОЗ/ССМУ в цілому
- ☐ підрозділу (вказати): _____
- ☐ служби (вказати): _____
(наприклад, хірургічна, внутрішніх хвороб, інтенсивної терапії тощо)

5. Якщо оцінювання проводиться у підрозділі/службі, вкажіть які та в якій кількості палат в ньому/ній наявні із зазначенням короткого опису (наприклад, розташування раковин і дозаторів, їхню кількість тощо).

Продовження додатку 6

III. Спиртовмісний антисептик для рук.

1. Тип продукту:

- ☐ гель
☐ рідина
☐ піна
☐ інше (вписати): _____

2. Інформація відноситься до (відповідно до форми звітності, що використовується):

- ☐ купленого продукту
☐ розподіленого продукту
☐ використаного продукту

3. Назва та склад продукту: _____

	Кількість закупленого/ розподіленого/ використаного продукту		Кількість пацієнтів, що поступили в ЗОЗ/ССМУ/ підрозділ/ службу	Кількість ліжкоднів, що проведені пацієнтами
	Використано в одиницях (наприклад, одноразових кишенькових диспенсерів)	Використано в літрах		
Місяць 1 (зазначити дати):				
Загальна кількість				
Місяць 2 (зазначити дати):				
Загальна кількість				
Місяць 3 (зазначити дати):				
Загальна кількість				

Місяць 4 (зазначити дати):				
Загальна кількість				
Місяць 5 (зазначити дати):				
Загальна кількість				
Місяць 6 (зазначити дати):				
Загальна кількість				

Продовження додатку 6

IV. Мило

1. Тип продукту:

- ☐ рідке мило звичайне
☐ рідке мило антибактеріальне
☐ інше (вписати): _____

2. Інформація відноситься до (відповідно до форми звітності, що використовується):

- ☐ купленого продукту
☐ розподіленого продукту
☐ використаного продукту

3. Назва та склад продукту: _____

	Кількість закупленого/ розподіленого/ використаного продукту		Кількість пацієнтів, що поступили в ЗОЗ/ССМУ/ підрозділ/ службу	Кількість ліжкоднів, що проведені пацієнтами
	Використано в одиницях (наприклад, каністр)	Використано в літрах		
Місяць 1 (зазначити дати):				
Загальна кількість				
Місяць 2 (зазначити дати):				
Загальна кількість				
Місяць 3 (зазначити дати):				
Загальна кількість				
Місяць 4 (зазначити дати):				
Загальна кількість				
Місяць 5 (зазначити дати):				

Загальна кількість				
Місяць 6 (зазначити дати):				
Загальна кількість				